

PREDGOVOR

Početak ove godine izašao je, u izdanju „Privredne štampe” iz Beograda, Komentar Zakona o krivičnom postupku čiji su autori Dragomir Popović i Obrad Cvijović.

Sada se pojavljuje „Zbirka obrazaca za praktičnu primenu Zakona o krivičnom postupku” — koja se opravdano može smatrati nastavkom i sastavnim delom Komentara, ne samo zato što se radi o istom izdavaču i istim autorima, već i zbog drugih razloga.

Najvažniji među tim razlozima su metod i način obrade obrazaca. U tom pogledu su i Komentar i Zbirka veoma bliski, pošto se zasnivaju na istovetnim pravnim stavovima koji su jedinstveni ili u velikoj meri preovlađuju u praksi sudova i drugih organa krivičnog postupka. Mislim se da je baš to jedna od veoma značajnih karakteristika ove Zbirke, kojom se u velikoj meri neutrališe odbojnost većeg broja pravnika praktičara prema ukalupljavanju sudske prakse uopšte — pa i putem obrazaca datih unapred za ove ili one slučajeve. Određenije rečeno, ova Zbirka kroz gotovo svaki od oko 140 obrazaca istovremeno daje i odgovore na niz pitanja koja se u vezi sa primenom Zakona o krivičnom postupku pojavljuju u praksi, a ti odgovori, kao što je napomenuto, predstavljaju pravne stavove koji su uz pojedine institute iz oblasti našeg procesnog prava izloženi u Komentaru. Kada se uz ovo ima u vidu da su u Zbirci zastupljeni primeri iz bogate riznice prvostepenih, drugostepenih i najviših sudova i drugih organa krivičnog postupka, dakle primeri iz života — a ne izmišljeni bezživotni slučajevi — onda to još u većoj meri treba da otkloni inače sasvim opravdano nepoverenje većeg broja struč-

njaka prema obrascima izrađenim za praktičnu primenu pojedinih zakona. Mada se radi o slučajevima koji izvire iz sudskih spisa, da ne bi bilo nesporazuma, treba reći da su stvarni događaji u pogledu ličnih podataka učesnika u postupku, vremena i mesta tih događaja i drugih podataka i okolnosti u obrascima u toj meri izmenjeni da se ne mogu identifikovati ni sa jednim slučajem iz sudske prakse.

Drugu značajnu karakteristiku ove Zbirke predstavlja izbor obrazaca. Njih je oko 140, mada bi ih moglo biti i znatno više. Međutim, kroz taj broj obuhvaćene su sve faze krivičnog postupka sa obrascima ne samo pojedinih odluka koje se u postupku donose — već i većeg broja podnesaka pojedinih učesnika u postupku kojima se iniciraju odluke nadležnih organa. Izborom su obuhvaćene najvažnije i najčešće odluke i podnesci, tako da Zbirka nije opterećena suvišnim obrascima. Umesto toga, uz jedan broj obrazaca i podnesaka dat je uput na analognu izradu i drugih sličnih odluka i podnesaka što Zbirku u znatnoj meri kompletira.

Posebna odlika Zbirke je vezana za jezik i stil kojim su obrasci obrađeni. Posmatrajući Zbirku s te strane, uočiće se da su u tom pogledu, koliko je bilo moguće, izbegnuti suvoparni i ukalupljeni jezik i stil, začinjani praznim frazama i formulama, te Zbirka u pogledu jezika i stila predstavlja osveženje i daje podstrek da se i kroz podneske i odluke donesene u krivičnom postupku iznalaze nove izražajne mogućnosti koje će biti shvatljivije i onima na koje se odnose. Uz ovo valja napomenuti da je kod izlaganja pravnih pitanja i zakonom određenog oblika pojedinih odluka i sl. poštovana zakonska terminologija, kako ona iz našeg materijalnog i procesnog prava, tako i ona iz Ustava, Zakona o udruženom radu i ostalih zakona. No, kada se u obrascima izlažu činjenice vezane za inkriminisani događaj — obrasci su pisani slobodnim jezikom i stilom koji svakako treba dalje negovati i usavršavati od strane svih onih koji u sudu, pred sudom i sudu govore i pišu.

Imajući sve to u vidu, treba očekivati da će ova Zbirka doprineti boljem i bržem korišćenju Zakona o krivičnom postupku, a time i ubrzanju postupka i to ne samo od strane pravnika sa manje iskustva i prakse, već i od strane ostalih. Pri tome treba napomenuti da su obrasci koje ova Zbirka sadrži ipak samo obrasci vezani za izabrane slučajeve, pa ih treba koristiti

samo kao uzor koji će biti prilagođen svakom posebnom novom slučaju i prema njemu ispravljen, razrađen i — što treba posebno poželeti — obogaćen.

Zbirka sadrži i nekoliko obrazaca za praktičnu primenu Zakona o izvršenju krivičnih sankcija i Zakona o pomilovanju u vezi sa njihovim odredbama koje se najčešće primenjuju.

*12. septembar 1977. godine
Beograd*

Dušan Vujčić